

România liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

Anul XIV Nr. 3543 4 pagini — 20 bani Duminică 26 februarie 1956

Lucrările Congresului al 20-lea al P. C. U. S. au luat sfârșit

Sedința de încheiere

MOSCOVA 25 (Agerpres). — TASS transmite: La 25 februarie au luat sfârșit lucrările Congresului al 20-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

In sedința de încheiere, Congresul a aprobat în unanimitate Directiva cu privire la cel de al 6-lea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale a U.R.S.S. pe anul 1956—1960.

Congresul a ascultat comunicarea prezidentului Comitetului de validare, tov. E. I. Gromov, asupra rezultatelor alegerii organelor centrale ale partidului. Delegații au primit cu aplauze prelungite comunicarea că organele centrale ale partidului au fost alese în unanimitate.

In numele Prezidiului, tov. N. S. Hrușciov a prezentat spre examinare Congresului un proiect de hotărâre cu privire la pregătirea noului program al partidului. Congresul a adoptat în unanimitate această hotărâre.

Luând cuvântul, tov. N. S. Hrușciov, care prezida sedința, a arătat că ordinea de zi a Congresului al 20-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice a fost epuizată și a declarat Congresul închis. Delegații la Congres s-au ridicat în picioare și au intonat cu mare înaltitudine imnul partidului „Internaționala”. În sală au izbucnit ovăși furtivoase și aclamații repetate: „Trăiască Partidul Comunist al Uniunii Sovietice!”, „Trăiască Comitetul Central Leninist!”, „Trăiască leninismul!”.

Hotărârea Congresului al 20-lea al P.C.U.S.

cu privire la pregătirea noului program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice

(adoptată în unanimitate la 25 februarie 1956)

Congresul al 20-lea al P.C.U.S. însărcinează Comitetul Central să elaboreze proiectul de program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, pornind de la tezele fundamentale ale teoriei marxist-leniniste care se dezvoltă în mod creștor pe baza experienței istorice a partidului nostru, a experienței partidelor frățesti din țările socialiste, a experienței și realizărilor întregii mișcări comuniste și muncitor-

rești internaționale, ținând seama totodată de planul de perspectivă, în curs de pregătire, al construcției comuniste, de dezvoltarea economiei și culturii Uniunii Sovietice.

Congresul însărcinează Comitetul Central să publice proiectul de program al Partidului din timp, înainte de Congresul al 21-lea al P.C.U.S., pentru ca el să fie discutat pe scară largă.

Membrii Comitetului Central al P.C.U.S. ales de Congresul al 20-lea

1. Alferov P. N.
2. Andreev A. A.
3. Arisov A. B.
4. Avinimovici N. E.
5. Babin S. S.
6. Babakov N. K.
7. Beliaev N. I.
8. Benediktov I. A.
9. Beșev B. P.
10. Borosnikov N. I.
11. Bostov I. P.
12. Breșnev D. D.
13. Bregnev L. I.
14. Bugaev N. A.
15. Cernisev V. E.
16. Danilov A. D.
17. Denteliev P. V.
18. Denisov G. A.
19. Dierughin B. I.
20. Djalovșki G. D.
21. Dozonin P. I.
22. Dudorov N. P.
23. Eriutin G. V.
24. Etremov L. N.
25. Etremov M. T.
26. Furzeva E. A.
27. Gavoi A. I.
28. Galurov B.
29. Gorăce F. S.
30. Grișin I. T.
31. Grișin V. V.
32. Gromiko A. A.
33. Hrușciov M. V.

34. Hrușciov N. S.
35. Hrorostuhin A. I.
36. Iakov I. D.
37. Iasinov M. A.
38. Ignatiev S. D.
39. Ignatiev N. F.
40. Ignatiev N. G.
41. Iudin P. P.
42. Jegalin I. K.
43. Jukov G. K.
44. Kabanov I. G.
45. Kaganovici L. M.
46. Kalcenkov N. T.
47. Kalinberzin I. E.
48. Kapitonov I. V.
49. Kabin I. G.
50. Kirichenko A. I.
51. Kirilenko A. P.
52. Kiselev N. P.
53. Klimentov V. K.
54. Kobleev B. N.
55. Kolesnikov E. P.
56. Koncev I. S.
57. Korolev A. E.
58. Korotcenko D. S.
59. Kosișin A. N.
60. Kovrișhin M. D.
61. Kozlov F. R.
62. Kucerenco V. A.
63. Kunaev D. A.
64. Kuusinen O. V.
65. Kuznetsov V. V.
66. Laptev N. V.
67. Larionov A. N.

Membrii supleanți ai C. C. al P. C. U. S.

1. Andreeva N. N.
2. Bagranian I. H.
3. Biruzov S. S.
4. Borisov S. Z.
5. Bubnovski N. D.
6. Budonov S. M.
7. Butuzov S. M.
8. Ceșakov P. F.
9. Ciubineț M. D.
10. Ciukov V. I.
11. Ciuracov V. M.
12. Digai N. A.
13. Eliutin V. P.
14. Epîșev A. A.
15. Eremenko A. I.
16. Evsenko M. A.
17. Fadeev A. A.
18. Fîrîubîn N. P.
19. Florentiev L. I.
20. Ganenko I. P.
21. Giebovski G. N.
22. Gorbaciov A. V.
23. Gorișkov S. G.
24. Greșko A. A.
25. Greșcova M. S.
26. Grișin K. N.
27. Grișko G. E.
28. Gromov E. I.
29. Gureev N. M.
30. Habalov A. U.

61. Loghinov S. P.
62. Lomak P. F.
63. Lucinski A. A.
64. Lunev K. F.
65. Makiarev I. E.
66. Malik I. A.
67. Melnikov L. G.
68. Melnikov R. E.
69. Menșikov M. A.
70. Milarskișov V. P.
71. Mîșcicov A. A.
72. Naidev L. I.
73. Nedelin M. I.
74. Nedodova O. I.
75. Nikitin P. V.
76. Nosenko I. I.
77. Orlov G. M.
78. Orlovskii K. P.
79. Ostrovișanov K. V.
80. Paleșkis I. I.
81. Pavlov D. V.
82. Pceliașov A. P.
83. Petuhov A. U.
84. Pilipeț S. M.
85. Popova N. V.
86. Poslovatov S. O.
87. Raizer D. I.
88. Rasidov S.
89. Rașikov V. M.
90. Rudakov A. P.
91. Rudenko R. A.

Membrii Comisiei Centrale de Revizie

1. Ababkov T. I.
2. Abalin S. M.
3. Agkatov V. M.
4. Arușanian S. M.
5. Babici V. I.
6. Boikova A. P.
7. Cerenicev E. T.
8. Dorosenko P. E.
9. Dubrovskii F. I.
10. Gorkin A. P.
11. Gromov G. P.
12. Gușin K. A.
13. Iakovlev A. I.
14. Ibragimov M. A.
15. Ignatiev S. A.
16. Ilcișov L. F.

33. Malinin M. S.
34. Mereșkov K. A.
35. Mironova Z. V.
36. Moskatov P. G.
37. Moskovskii V. P.
38. Muravieva N. A.
39. Orlov M. A.
40. Osipov G. I.
41. Ososlov V. I.
42. Ovezov B.
43. Ozolin K. M.
44. Palgunov N. G.
45. Pamuşkin A. S.
46. Podzherko V. A.
47. Polikarpov D. A.
48. Prokionon P. S.

La școala din Păltineni

PLOESTI (de la corespondentul nostru). — In comunele îndepărtate de pe valea Buzăului numele tovarășului Gheorghe Stan, președintele comitetului executiv al statului popular regional Ploesti, este bine cunoscut. De când l-au ales deputat în așezările trecute, el nu a dezmintit așteptările sâtenilor din această circumscripție. An de an la școala Păltineni, Sibiciu, Nehoiu și celelalte săte din regiunea Ploesti s-au ridicat din ce în ce mai mult țesături din incoșeria în care le țineș regimul burghezo-mășeresc.

— Să faceti din valea Buzăului, l-au spus atunci alegătorii, ceea ce este azi valea Prahovi. Și președintele s-a ținut de cuvânt. În întreaga regiune s-a văzut munca lui de bun gospodar, dar mai ales aici s-a ridicat an de an noi școli, câmine culturale, s-au construit poduri pe șosele Buzăului, care scutec cetățenii de zece de kilometri peș etc.

De aceea, când a venit zilele acestea în mijlocul alegătorilor, care l-au propus din nou candidat în circumscripția regională nr. 82, tov. Gheorghe Stan a fost primit cu un drag și prefuzit tovarăș. La școala din Păltineni l-au așteptat cu bucurie zece de cetățeni. Aici alegătorii au vorbit cu candidatul oră de oră despre numeroase probleme. S-au scos la iveală o serie de lipsuri și s-au făcut propuneri prețioșe. Țăranii muncitori Gheorghe Moșcă și propus candidatul să-l sprijine pe sășeni pentru construirea unei școli și a unei șosele.

Nenumărate propuneri pentru noi înființarea un școl și a școară din comuna Colț. Țăranii muncitori Nicolae Dumitru a arătat că este nevoie să se constituie un grad comun și să se înființeze o școală în comuna lor să înființeze o asociație pentru creșterea animalelor.

Tovarășul Gh. Stan a notat propunerile alegătorilor: — De vreme ce voi le propuneti — a spus el — desigur că veți participa la înființarea lor. Noi vă asigurăm că vom sprijini toate acțiunile pe care le propuneti.

Gospodarul cartierului

Terminase lucrul și se pregătia să plece acasă, când a venit la el muncitorul Cornel Diaconescu. — Tovarășe Bordeliano, reșepta-mă puțin. Vreau să mergem împreună și să discutăm ceva.

Pește câteva minute, cei doi muncitori de la Atelierele C.F.R. „Ilie Pintiș” din Iași mergeau alături spre casă.

— După cum știți, a început Cornel Diaconescu, soția mea este și ea salariată, iar atunci când pleacă la lucru, fetița noastră rămâne singură acasă. În situația aceasta mai sunt și alte familii. M-am gândit că ar fi bine să avem un cămin de copii în cartier. Dumneata ca deputat ai putea să ne ajuți.

Cazanciul Emil Bordeliano a ascultat cele spuse de tovarășul său de muncă și a doua zi a discutat la sfatul popular orășenesc cererea cetățenilor din cartierul Ilie Pintiș. Nu au trecut nici două săptămâni și copiii muncitorilor din acest cartier aveau un cămin de zi de tot cu tot ceea ce-i este necesar.

Cu sprijinul deputatului, cetățenii au dobândit și alte realizări în cartier lor. Astfel s-a deschis un magazin „Alimentar”, s-a prelungit rețeaua electrică pe șoseaua Ilie Pintiș, a fost radiolat în întregul cartier, au fost plantați prin munca voluntară 400 de pomi fructiferi, s-a amenajat un cămin cultural, iar școala elementară din cartier a fost dotată cu laboratoare moderne și cu material didactic.

Acum când ministrul cazanului de la Atelierele C.F.R. „Ilie Pintiș” a fost propus pentru a fi ales din nou deputat în sfatul popular al orașului, cetățenii au ținut să se înființeze cu el. În discuțiile purtate s-au dezbătut probleme gospodărești. Emil Bordeliano și-a notat într-un carnet propunerile făcute de cetățeni: construirea podului de pe șoseaua Ilie Pintiș, repararea drumului care duce în satul Valea Adică, înființarea unei linii de autobuz din cartier până în centrul orașului, repunerea în funcțiune a băii publice din cartier.

In carnetul candidatului Emil Bordeliano sunt notate și alte propuneri. El e hotărât că pomenescă cu ajutorul colegilor la rezolvarea cerințelor acestora.

Numele lui Vasile Voichic. Erou al Muncii Socialiste, este cunoscut în toată țara. Inițiativa brigăzii condusă de el de a se lucra câte 1000 de hectare cu fiecare tractor se aplică acum în numeroase S.M.T. din țara. Iată pentru ce colectivității din Cenadu Mare l-au propus candidat al F.D.P. în circumscripția nr. 101 a regiunii Timișoara.

Academician Rațuca Ripan, rector al Universității „Victor Babeș” din Cluj, depune o muncă străduțoasă contribuind din plin la dezvoltarea științei în țara noastră. Pentru această activitate în circumscripția orășenescă nr. 84 din Cluj a fost propus candidat pentru alegerile de deputat în sfaturile populare.

Inginerul Gh. Comănescu, directorul rafineriei nr. 2, este prețuit de colectivul întreprinderii pentru inovațiile realizate cu sprijinul colectivului și care au contribuit la mărirea producției și a productivității muncii. Ținând seama de meritul său și de activitatea depusă, el a fost propus candidat al F.D.P. în circumscripția nr. 67 pentru alegerile de deputat în sfatul popular al orașului Ploesti.

Roadele înfînirilor cu alegătorii

BACAU. — Până zilele trecute, în regiunea Bacău au avut loc aproape 2.400 de înfîniri ale candidaților F.D.P. cu alegătorii lor, în care au participat peste 64.000 de cetățeni. În aceste înfîniri candidații și alegătorii au discutat cele mai urgente probleme ridicate de buna gospodărire a orașelor și saelor regiunii.

Alegătorii din circumscripția electorală regională nr. I Bacău s-au înfînuit cu candidatul F.D.P., Dumitru Beșelici, membru al C.C. al P.M.R., prim secretar al Comitetului regional Bacău al P.M.R. În cadrul înfînirii, alegătorii au discutat cu candidatul probleme importante privind dezvoltarea economiei și culturii în regiunea Bacău. Alegătorii au făcut și unele propuneri privind realizarea unor lucrări gospodărești în circumscripția lor. S-a propus, printre altele, extinderea rețelei de radiolare, luarea unor măsuri pentru înfrumusețarea străzilor, înființarea unui nou „Aprozar” în cartier și amenajarea unui parc.

La înfînirile dintre candidații și alegătorii care au loc la sae, numeroși țărani muncitori au propus înființarea de noi întovărășiri agricole. În urma propunerilor venite din rîndul țăranilor muncitori, în comuna Arieșul din raionul Adjuș a luat ființă întovărășirea agricolă „16 Februarie” în care au intrat 16 familii. În comuna Logozani din raionul Zalău a luat ființă de asemenea o întovărășire agricolă în care au intrat 24 familii de țărani muncitori cu o suprafață de 28,11 ha.

După înfînirea cu candidatul F.D.P., țăranii muncitori din comuna Războieni din raionul Piatra Neamț au înființat o cooperativă de credit și economie în care s-au înscris 157 de membri. De la începutul înfînirilor dintre candidați și alegătorii, în regiunea Bacău au luat ființă 5 întovărășiri agricole în care au intrat 161 familii de țărani muncitori cu 162 ha, teren arabil.

Cronica ELECTORALĂ

Apropierea zilei de 11 martie este însoțită de sporirea activității ce se desfășoară în toată țara pentru pregătirea alegerilor de deputați în sfaturile populare.

Acum în toate orașele și satele patriei au loc înfîniri ale alegătorilor cu candidații Frontului Democraticeșt Populare. Caracteristica acestor înfîniri o constituie analiza temeinică pe care o fac alegătorii activității desfășurate de sfaturile populare. Tot la aceste înfîniri se prezintă numeroase propuneri privind îmbunătățirea muncii în diferite domenii de activitate. Conștienții de rolul însemnat ce au în conducerea și gospodărirea treburilor de stat și obștești, alegătorii scoț la iveală lipsurile ce le constată, dînd totodată sugestii pentru îndreptarea lor.

Concluziune sunt în această privință propunerile pe care le-au făcut alegătorii din orașul Brăila. La înfînirile între candidați și alegătorii care au avut loc pînă acum în acest oraș, au participat peste 8000 cetățeni. Dintre aceștia 700 au luat cuvîntul și au făcut propuneri prețioșe privind lărgirea rețelei comerciale, întreprinerea curățeniei în piețe și pe străzi, repartizarea și cultivarea terenurilor virane, etc. Alegătorii s-au angajat să sprijine munca candidaților pentru ca aceste propuneri să prindă viață.

Discuții vii și interesante s-au purtat și la înfînirea care a avut loc între alegătorii din colonia romilor din Reșița și candidatul lor, tov. Iulian Zăltaru. Aici forșorul Ion Cîrcaci a arătat că în colonia lor s-au înființat o seamă de lucrări însemnate cum ar fi introducerea luminii electrice, amenajarea unei școli și a unei grădinițe și deschiderea unui magazin. Alți alegători, printre care Ion Ciurariu și Ștefan Cîrcaci au propus să se instaleze în colonie difuzoare și să se prelungescă liniile de transport public.

În unele orașe și sate de pe cuprinsul patriei noastre propunerile făcute în cadrul înfînirilor între candidați și alegătorii au și început să prindă viață. Astfel în comuna Vama din regiunea Bala Mare, în urma propunerilor făcute de alegătorii, s-a pierdut un drum de 1500 m., i s-au făcut trotuare; s-au desfundat șanțurile și s-au răspîndit 715 care de pietris și 318 care nisip.

* Angajamente însemnate se iau la toate înfînirile care au loc între candidații F.D.P. și alegătorii. Vor fi îndeplinite toate aceste angajamente? Fiește că da. Mărturie că vor fi îndeplinite sunt realizările dobîndite pînă acum de sfaturile populare. Despre aceste realizări se vorbește pe larg în broșura „SFATURILE POPULARE ÎN SLUJBA POPORULUI MUNCITOR”, apărută de curînd în Editura de Stat pentru Literatură Politică. În această broșură sînt înfățișate succesele pe care le-au obținut sfaturile populare în dezvoltarea economiei și culturii în orașele și satele patriei noastre.

In preajma alegerilor, colindînd prin țară (II) CU GîNDUL LA PREZENT ȘI TRECVT

Sub cer de plumb, în fațul șii, omătoși albatra zărie, fuguia; vîntul stătușe și înfînirile acoperite de zăpadă creștau pustiu și sporeau tăceră. Prin ochelari șești în gheața geamului priveam în desrăpa mea satele înfundate în troene, lășate de-a lungul șoselii de la Iași la Pașcani. Se vedea cînd un acoperiș, cînd un fum care urca drept spre cer, cînd un plic de casă.

In vagon era coid și oamenii aveau chef de vorbă. Dintre toți, mai dornic în povestire părea un unchiș mîșcuțel cu căciula neagră și scortecie de dimie, care, cum șpunea, se întorcea acasă, undeva vînt pîrșile Pașcanu lui. În scurtă vreme am aflat toți de ce umbra omului în vreme de iarnă și unde se ducea căciulă zice el.

— Acasă acum nu-i multă treabă. Așa că sîm și tu femeii; mă duc să văd ce face Ița cea la penicilină. Pînă cînd în tralășă niște așumături, niște brînză, mai puțin ceea ce și pîine de casă și hai la drum.

Unchișul — cum săi înțeles și dvs., făcea cale întoarsă spre satul lui venind de la fabrica de penicilină de lângă Iași, unde aveau o față angajată asemenea multor fete din satele vecine Iașului. Ce banalitate, ar putea replica dinaintea faptului, un amator de senzațional, O fi o banalitate nu știu, dar mai trebuie să adaug: pentru „banalitatea” existenței unei fabrici de penicilină, pentru „banalitatea” muncii de calificare a unor fete de la țară ca să lucreze la o întreprindere de asemenea complexitate, pentru „banalitatea” vieții omului muncitor de la țară care către sîrșitului termi poate să umple o traisă cu merinde o-o ducă copiii lui, s-a înfînșit o revoluție socialistă. Căci și dezvoltarea industriei și creșterea numărului de oameni ai muncii din industrie și ridicarea nivelului de trai al țărînimii muncitoare (întrist aspect al adfectorului prealerei de la noi din țară) ogîndite de călătoria unchișului) sînt rodul revoluției socialiste care se înfînșulează la noi în țară.

Mă gîndesc în voie, legănat pe bancă, la acest fapt divers, în vreme ce unchișul de lângă mine nu-i mai tace gura. Vorbește acum de S.M.T. și de-o întovărășire, nu înțeleg bine, a luat ori este pe cale să ia ființă. Caut în vremea asta pe ferestrați locuri cunoscute care acum greș se zăresc, acoperite cum sînt de omat. Undeva, știu bine, e o stațiune de mașini și tractoare, tot așa la șosea e o gospodărie colectivă cu grădini frumoase, cea din Băltăți; apoi stațiunea experimentală I.C.A.R. din Tîrgul Frumos... Cîte sînt!

Tot pe aici, în iarna lui 44-45, acum unsprezece ani, era pustiu. Fusese linie de front și satele mai toate prăpădite de război. Oamenii cînd s-au întors din bejanie, cîci l-au gonit hileriiștii, le-au aflat adîmă șatului din poema argeșeană „Satul ei?”

DE VORBĂ CU CANDIDATUL

Clieșul nostru în înfînșează pe tovarășul Serban Popa Nicolae, președintele comitetului executiv al sfatului popular raional Statîn din Capitală, discutînd cu cetățenii care au venit în audiență. Pentru interesul de care dă dovadă în rezolvarea cerințelor alegătorilor, tovarășul Serban Popa Nicolae a fost propus acum din nou candidat pentru alegerile de deputați în sfaturile populare în circumscripția 163 raională și 29 orășenescă.

Privesc departe în zare albă... Văd tîncolo către mirănoape, în părșie Dobroiuului, cum în vreme asta s-au pornit la 907, locurile din Flămînză, locurile răcoșalei celei mari.

Așa, din sat în sat, se-nlînce Văpala grînelor aprinsă, Că înclădăncășeză să joace De-a rîndul pe păștile și conace.

Pe atunci nici pomenală, la celi muncitorii din satele Moldovei, de slănină și pîine de casă — așa cum a dus cu traisă unchișul de alături, Fieștii. Și doar pămîntul era acasă și oamenii trudeau din greu... Cît au îndurat oamenii pînă ce-au ieșit la lumină! Drum lung, dișmut deșori cu sînge.

Dar năzuințele celor simpli, celor ofenșati și toivi se împlinesc. Pămîntul și al celor care-i muncesc, Statul îi sprijină pe cei care muncesc la sae cu mașini, cu tractoare, cu bunurile științei agricole. Partidul la sată calea spre mai bine, calea viitorului, a bunăstării. Satele Moldovei se ridică la lumină. Se înalte școli, se-nvălă carte. Oamenii prînd a înțelegi mîșcuțel mai limpede rosturile noi.

M-am întors în privirea și gîndurile către unchișul vioi și guraliv de lângă mine. Istoria, spre veselia celor d'n jur, o pămînt de la pescuit. Păreau ațta de departe de el și 907 și anul războiului... Dar fără îndoaia că nu o-țăta amintirea acelor vremi Inegu-rează minia omului, așa cum vremurile de-acum îl îndeamnă la bucurie. Oare la 11 martie cînd va fi în fața unțelor ce va gîndi omul acesta de lângă mine? Fără doar și poate va gîndi la trecut: cu obiada, cu silă, și-l va dori îngropat pentru totdeauna. Va gîndi la vremea pe care le trăiește și la cele viitoare, la bunăstarea a lor lui și a țării întregi. Și va vota cu încredere!

„De la biserică la școală E numai cîmp de țară goală, Cenușe, acruș și zgură, Și cite-o urmă, ca de bădătură...”

Acum unsprezece ani; dar mal de mult, acum patruzeci și nouă de ani, la 1907? A fost la fei de cumplit,

Cultura și viața

„VINOVAȚIA“ LUI PAVEL GAIȚĂ

2 schițe
de Al. Popovici

NOTA „Libertate de interpretare“

Adunarea se apropie de sfârșit. Fumul de țigare se urca în stoluri groase către becurile care căpătesc o nuanță albăstrie de-aerul alburii. Deceba s-a pus în mișcare. Fumătorii erau mai mulți cu două săptămâni de acum. După lapovita ultimelor săptămâni, lărna încusurase a răzbuțea. Năsești încă de la prânz și se lăsa să frigă. Oamenii priveau din când în când pe fereastră. În jurul felinarului din mijloc se făceau mici grupuri de vorbărie. Înăuntru, în club, era încă cald. Oamenii își scoseseșă șamele, rămânând cei mai mulți în fațele din lină aspră de casă. Adunarea începuse pe lumina. Oamenii nu au avut vreme de spus dar au luat cuvântul aproape toți așa că erau acolo de mai bine de trei ceasuri. Cultiva Bucur prezida ședința și tot arăta cu degetul, cauzându-i gros cu două capace pe care și-l răsucise în dinainte. Vorbea ultimul înscris la dăruirea. Vornea Costică Postolache. Moșul vorbea puțin înțeles, mișcându-și din când în când umărul de sare tot și-și săltat un colțel nevăzut.

— Zece eșimile noi s-au făcut, un câmp cultural — zăcă — s-a tras rădăcină, s-a adus motorul căia pentru uzul, s-a. Moșul parcă făcea un inventar pe negrele groase și întoarse cârlig. De aceea zice că lui Pavel al lui Gaiță cele dintii multumiri și laude i se cuvin.

Vol să mai spuie ceva, dar tuși, se așeză jos și deodată se apucă să-și strigăca cuvântul vorbind repede celor din jur.

Pavel Gaiță stătea în capătul din stînga al băncii, drept lângă dulapul cu cărți. E un om mic, roșcovan, cu o mustață tescută din câteva fire. De cîte ori venea vorba despre el și-și dicea repede minia la gură ca pentru a se ascunde.

Cultiva Bucur mai bătu odată cu arietătorii în siclea oronocoului, apoi se ridică pentru a cere cuvîntul pe care le pregătise în ghîd de o jumătate de ceas. Deodată o mină se ridică în fund și apoi se lăsa repede în jos. Se auzia elveia răsle înăbușite.

— Mai vrea elveia? — Mai este unul tovarășe Bucur — se auzi voce ascuțită a lui Taderu Heim, cunoscut ca bun de snoave și pusești.

— Seurt, soart tovarășe... cine vrea? — Seurt că ne prind lupii pe uliță — spuse și cineva din față.

Se ridică în piciora Vasile Năstase înainte de asta își încheie cu ghîd toli nasturii, își trase bine surtucul și acum stătea parcă în poziție de drept.

— Cine-l? — Vasile a lui Năstase... — Care Năstase? — A lui „capră“... — Aba... Oamenii se lămuriră.

Bucur aruncă o privire peste adunare până se făcu liniște în tăcerea care căzu deodată. Imită chioalea unui grup de fete care încercaseră să se adună pe lângă ea. Toți se întorseră către bărbatul care roși până în albul ochilor. Era gata să se așeze înăuntru când îi ajunse glasul președintelui.

— Ai cuvîntul! — Imit permițezi să raportez? sînt

Noi am isorăvit armata pe 12 vasații. Săptăm, a venit dispoziția să plecăm acasă și s-a scurtat stagiul. Eu cu băiatul asta care se ascunde după mine sintem același contingent... Asa-i loane?... Acuma să vedeți de unde se trage năcarul cu Pavel Gaiță... După ce mi s-au făcut toate îndepărările mie și băiatului asta ne-am luat efectele civile, lădtele și ne-am întors către gară.

— Povăstoa asta-i bună de sezaătoare — se împotrivi Ibrim. — La mai taci — rosti înăbușit o temele.

Năstase își desfăcu buburul de la gît înainte de a continua, apoi tresări și se încheie repede la loc. — Ne-am întors către gară și ne-am pus toți într-un vagon. Drumul lung. O zi și-o noapte. Mincare avemă pîslă la drum... O noapte am dormit în tren, și zăcă mîl fratrilor am ajuns în Moldova. Nu mai fusesem acasă de aproape un an... De la Focșani începeam să creștea linia. La Granița s-a urcat omul... Dorocanu și zăcă? — Dorocanu — înlări cu glas gros de la spate Ion.

— Și Dorocanu acesta avea cu el o damigiană cu vin roșu de cel nou. O dădea la leilor careși în armată la țară. Cînd o auzi că și noi sintem caravasații oleacă de soldați a seos ciocăntul de la geții damigianei și el și băiatul asta am băut vin nou.

— Ros!... mormii Ion. — Da, ros?... Ne-am băut mult, da tot eram oleacă cu chef. Am clănt și ne-am veselit împreună. De la o vreme, iată Dorocanu s-a dus cu trenul lui. Noi înainte. Ne-a cuprins a doua seară. De la o vreme am prins a ținea amindoi. Numărăm în ghîd stățile și seceptam. După bucurie ne-a cuprins un

fel de toropeală. Nu știu cerea din noi s-a ațipit înfi... — Tu — șopti Ion. — Deschideam cite un ochi să vedem cînd am ajunge... Trece o stație, mai vine una... a noastră nu-l! — Și am ajuns la Prislănci cu două stații mai departe, sădugă repede în.

— Să împintul înși ca, răsind acum citiva zile colecta acestui ziar, să citeș în „Pagina artistică și literară“ din 22 ianuarie a se un articol care mi-a provocat nedumerirea.

Articolul intitulat „Despre libertatea de interpretare a actorilor“ și semnat de I. M. Aidan, se referea la piesa „Pygmalion“ de B. Shaw, care se joacă actualmente cu succes la Teatrul Național din Cluj. Autorul articolului exprimă, după propriile sale spuse, unele nedumeriri ale spectatorilor, în loc să analizeze cu competență evenimentele lipsite ale spectacolului, care dau loc acestor nedumeriri, cere regiei și interpretelor neli mai mult înalte și mai puțin de cît să revizuiască pe ici pe acolo, plesă lui B. Shaw, să creze a-colo unde firesc și mergînd pe linia evoluției caracterelor sale, Shaw s-a ferit de un „happy end“, tocmai un asemenea final ferici.

Căci ce li reproșează în principal I. M. Aidan lui B. Shaw și mai ales ce reproșează el regiei? Pe B. Shaw, I. M. Aidan este supărât pentru că narelei satiric „li repugnă piesele de „happy end“, și pentru că el s-a străduit să găsască piesei sale un sfârșit mai puțin yablon, după părerea sa. Pe scurt, I. M. Aidan consideră că B. Shaw s-a abătut, din pura dorință de a fi original cu orice preț, de la linia evoluției firești a caracterelor“ și „ne prezintă un deznoadînt neverosimil și echivoc. De ce tovarășul I. M. Aidan consideră ca verosimile numai finalurile în care totul se termină cu bine, nu are rost să discutăm aici. Dar are lăra îndoieli rost să spunem că reproșul regiei spectacolului (Gh. Aurelian și C. Anato) lăptul că au căutat să se țină strict de intențiile autorului în ce privește evoluția personajelor și desfășurarea acțiunii“, I. M. Aidan face un prost serviciu principiului libertății de interpretare a actorilor.

Este în general adevărat că flocare actor are dreptul și libertatea să interpreteze un personaj așa cum îl înțelege, cum temperamental îl este apropiat, cu condiția ca spectatorul să recunoască în acest personaj ceea ce li este caracteristic. Dar tot atit de adevărat este că nici regia, nici interpretul nu au dreptul să schimbă într-un fel sau altul indicațiile dramaturgului, să contravina intențiilor sale. La București s-a jucat de nenumărate ori „Don Carlos“ — Forț Etterle și C. Ghițulescu l-au jucat fiecare pe Carlos în felul său Niciodată însă Carlos n-a reușit de pildă să scape în final prin fugă, spre eventuala satisfacție a celor slabi de inger.

Regia spectacolului de la Cluj a procedat așa cum în mod firesc orice regizor sau actor, conștient de importanța principiului libertății de interpretare, ar fi procedat. Nu a făcut concesiuni unui gust indolenț, ci a făcut efortul de a se ridica la înțelegerea justă a piesei și a problemelor pose în fața sa de Bernard Shaw.

Acum să punem în discuție din nou propunerile privind-o pe tovarășă doctora Profira Popescu. Intruziunea ei a fost motivată. A fost într-o... picină într-adevăr mare! — Profira Popescu, ușor obosită, asculta cuvintele roștite rar. Se ulia la al doilea bărbat din dreapta bucuroasă că încau blond și cîrni li seamănă ca două picături de apă.

Surprinsă intruziata se ridică în piciora: — Dacă a fost mare precina? Nu tocmai! Dimpotrivă! Mistific!... Dar o să li mare într-o zi!

Bătrînelul se așeză clătînd supărat din cap. — Într-o timp bilețul circului din mînă în mînă spre masa președintelui. Era destinat celui de al doilea bărbat din dreapta, înalțul blond. Acesta desfăcu emoțional bilețul și-și citi repede. Făța li se destină. Acum părca de-a dreptul un copil. Aproape îi dădura lacrimii de bucurie. Învrîte și mai repede carnetul în neștre și începu să rîdă de unul singur. Remus Panaitescu se întorcu, înălur li întinse bilețul. Tot

semne care dau de ghînd cîrmătorilor prin sîltele al țării. — Un căpărat, de pildă, se încumetă să „salveze ordinul“, și „se daa“ înălăndu-se înărni scapă din fața plutonului de execuție. Slăpînirea li pune în circă o altă viață, mult mai apăsătoare:

— Dar mai culpăta lui vinovăție Ticăloș de crima îndoleit, — E-a simțit în sinie o frăție Și-o solidaritate cu rebelii. (Lipsește mormînte)

O altă întâmplare, de la Pașcani, altă și mai mult nemulțumirea ciocănsă:

— Fetariți, și humalii, și muncitorii-n gară — Trălași să-nălțigese ceva, și si, în țară, — Cu de la sine voce, aiurea, și obraznici, — Au slobozit țărani și-au dezarmat pe paznici (Fălmînzimii)

La un loc, toate aceste semne, apăsător încrederea cititorului în blînzimea celor de partea cărora este dreptatea. În dreapta răzbuțea a istoriei și a oamenilor împotriva slăpînitorilor.

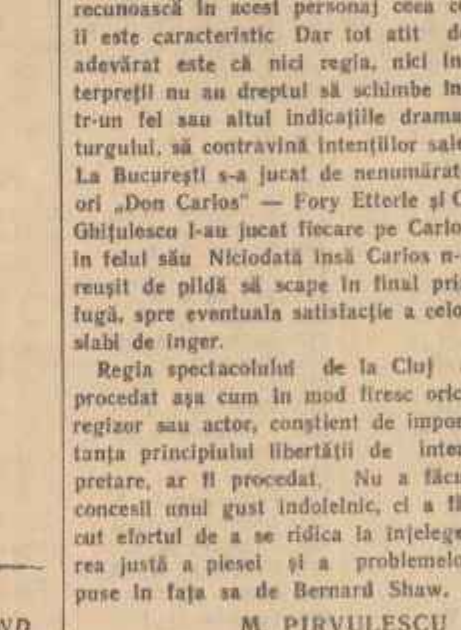
— Unde să duceți, oameni bunți, în ceată? — Câ nu e și de țig și țarmorac, — O luăm și noi, așa, într-un noroc...

— Moșneagii vrea să cunoască mai cu deamănăntul cu ce ghînduri și pe ce temeiuri au dezleatului răscolului răzmerița:

— V-ati rînduit să știți cei de făcut? — V-ati socotit? — Nu, nu ne-am priceput, Pleznește liere-a noi și-ati tot Și mergem soo vîrsăm

Sînt greu de conceput imagini artistice mai plastice și mai convingătoare care să sintetizeze în poezii mai bune sensul răscolului din 1907, decît vîntul de Argești în aceste citiva versuri.

În „Războiul lor cu țara“ cloceai al izbutit să înfrîngă deocamdată dreptatea. — Dar în vîltoarea răscolului s-au ivit

Desene de BECA RIND

FOILETON

Curent de opinii

MOTTO: „...Întîi doar un murmur, înălindu-se astfel de la pămînt cu rîndul lui înainte de furtună, pianissimo șopilește și pietre locului din abor o strîmă venituri... Uău! s-a făcut, încoșările, mijlește, crește, își înceu dăm și rînorozănd din gură în gură, tot alăergă, al naibei de lute...“

(Don Bazilio: Tîrada calomnelilor din „Bărbierul din Sevilla“ de Beaumerchels).

Pe dumnezăvoastră nu s-a oprit niciodată vrea cunostință bună de gură, dintre acelea care, oriunde te-ai întinde, se grăbesc să-ți pună sub nas te mire ce „nouitate“ înșipădă ca o apă stătută, avînd crezînția că ar fi oferit, înăl înșelat, pe o zi de arșiță, cine știu ce li-coare minunată?

Nu sint prea curios din fire. Mărturisesc cu oarecare înădrie că nu mîi opresc niciodată ori de cite ori văd lumea bulucindu-se pe strădă în jurul vreunui punct de atracție. Nici „nouveauté“ de solut celor despre care vorbesc mai înainte nu mîi imbie. De data asta lajuți că vreau să văd latinesc păntăile mele în legătura cu o soapătă cu totul „nevinovată“ care mi-a ajuns la ureche, se sprijină pe privaci temeinice, după părerea mea.

Am un coleg de școală, bun prieten. Îndelencindu-se încă mai de mult cu gazetăria, acest prieten al meu a publicat în vremea din urmă și citiva recenzii. Nu-i „vădusem de-o bucată bună de timp și poate că n-aș fi ajuns niciodată să scriu despre el dacă, oă două-trei zile la „Coș de la Pată“ un alt prieten, tovarăș de breșă, n-ar fi adus vorba despre Pricu (asa se numește fostul meu coleg de școală).

Conoscîndu-l pe înalt totuși în elipa cînt prietenul meu tereu că li se aduce al doilea filtru.

— Ei, ce zici? — Cum, n-ai auzit nimic?? Urită lumea!

— Drept să-ți spun, am auzit ceva... Cinecizi și trei de grade sub zero în Suedia.

Interlocutorul meu flutură din mînă în semn de disgeț. — Last asta... Nu știu nimic... Miercuri a apărut o cronică literară scrisă de unui... (după un moment de înălătoare concentrare) Pricu, Ticu, cam așa ceva, nu i-am reținut numele.

Am avut o tresărire neștopită: — Nu cumva Pricu? — Ba da; o cronică semnată de unui Pricu. E ceva... abominabil... O infamie!

Informatorul meu n-a putut să-mi dea lămuriri suplimentare. Nu citi se încă articolul. În schimb am putut afla de la el numele unui ște- chestiune mare subțilă... Lupta ar fi înegală și lipsită de onestitate. Punindu-mi înălătu sub o asemenea notă ar înșeză să creez un fel de curent de opinii împotriva acestui tînăr. Or, n-ar fi corect ca tocmai eu să fac așa ceva. Știu doar că față de cel mai tînăr trebuie să te porți echitabil...

Curat echitabil! mi-am zis, emîndu-mi deose pănălentele aceluia le, cînd pornit pe urmele unui curent de opinii, creat fără semnătură, ajunsesem de fapt în a modernă tîrada a calomneli, susținută cu ardore și de asemenea fără semnătură de un tînăr critic logic și nemuritor.

V. BALTAG

Miercuri a lăpt de sub tipar moare nerostie a secolului!

Obiectez cu năvitate: — Chiar cea mai mare? — Categori. Mare cu mașucule!

— În ce ziar a apărut? — În tîreb au din ce li ce mai lagriorat de soarta bietului Pricu. Pri-

de o cunoscută succesiune de depene intrată în literatură grație condeitului lui Caragiale, Tudor Argești a înălășat și el un semnificativ schimb de teograme între prelectul unui județ oarecare și forurile centrale („Raport de prefect“, „Telegramă cifrată“, „Răspuns la telegramă“, „Replia la răspuns“). În aceste versuri ironia bălăcoasă se confundă cu sarcasmul, periferarea ignoranței cu demascarea virulență.

Așa-ntelegeți ordinul primit? Peșenele ca-ți înnebunî... Constată că sînteți idiot sau beas Detenist! deocamdată, — V-am lat pe loc și-n judecata

În toate pagini satira este realizată prin momente de un sfîșier dramatic. Pilditoare este în acest sens poezia: „Cămăra de nunții“ în care imaginea simfăntinilor acumpe, călitate cu brutalitate în piciora, cuturetură pe cîitor:

Boierulul cămăra lui Petre li plăcuse Și-a pus-o deaparte de prînă catrafusă. Cînd s-o trezi dînt-însă nelînșit strigolul Frîngîndu-i beregata să-năbușe ciocolai?

Revirimentul creației poetice a lui Tudor Argești este un eveniment de seamă în viața literaturii noastre noi, pornită pe făgășul realismului socialis-

lar poezia veteran, cărula aprecierea caldă pe care „urmasii slăpîni“ din zilele noastre o fac versurilor sale valoroase li poate cristaliza convingerea că munca lui nu a fost „zadarnică“ și că „1907“, „răspunde“ la multe întrebări, are temeiuri să spună despre ultima lui carte:

Carte frumoasă, cinste cu te-a scria, Încoț ghîndă, gîngăș cumpănită: Esti ca o floare — anume înflorită Mîntilor mele, care te-au deschis.

BORIS BUZILA

CRONICA LITERARĂ TUDOR ARGHEZI: „1907“ EDITURA TINERETULUI

La saptăzeci și cinci de ani trăiți și la aproape șase decenii de activitate literară, Tudor Arghezi mînuiește arti poezia cu vioiciunea mezinilor mihei literari, cum spunea chiar el, nu cu prea multă vreme în urmă, „ca la 16 ani“.

Cazurile de longevitate artistică și de prezență activă și meritorie în fruntea literaturii nu sint prea rare în literaturile populare. În mîna lui Goethe, de pildă, pana mîsăstă n-a fost alina de bătrînețe nici atunci cînd tităul de la Weimar trecuse pragul celui de al optilea deceniu de viață. Autorul lui „1907“ vorbea și el de o vespică tinerete a poezilor într-o vreme cînd nu fuseseră scrise încă versurile care au intrat în volumul de care vrem să ne ocupăm.

Se pare însă că adevărată și necesămintă „a doua tinerete“ a poeziei a început să se desfășoare în toată prospețimea ei cu aproape un deceniu mai tîrziu, în zilele noastre, cînd decanu de viață al poeziei romînești laolaltă cu poezii tineri generații dăruiește oamenilor din epoca noastră valori incontestabile care să li kamineze înțelegerea și să li facă să simtă bucuria a tei adevărate.

„1907“ nu este numai un ciclu de poezii legate printr-o tematică comună. Prin vitalitatea lor artistică excepțională, prin spiritul lor scăpătror, vrăjmas stărilor de istovire și strălucită interioră stil de gustate alătădă de admiratorii „poeziei pure“, este reînălătrădă acelor creații ale lui Tudor Argezi, intrate pe deap în patrimoniul culturii noastre. Ca și

în „Caligola“, în „Inscripție pe o usă“, în „Lumină lină“, „Mîntiri“, „Întoarcere în țară“, versurile din volumul „1907“ readuc motivele încrederei în capacitatea mîntirilor lupătătoare, stigmatizează strămăntarea, ticăloșia și abuzurile pășturilor parvulare.

— Mai mult, sulta de poezii intitulată cu modestie „Petraje“ este un monument poetic înălătr, aceluși din altă „1907“, în răzbuțea cărula poezii e-a călăuzit de o concepție nouă, înălătrădă lăra și abelici de la procedeele artistice ce-i sint proprii.

Poeziile din ciclul „1907“ nu reprezintă fragmente dintr-un poem epic unitar. Uneori poezii flează unele momente din desfășurarea răscolului („Lipsește mormînte“, „Fălmînzimii“, „O răzbuțea“) altorii schitează porțele unor răscoluri („Răzbuțea“, „Pătrul ai Castrineli“, „Stăne, căpitan“), alii citorva dintre reprezentanții claselor slăpînitoare („Coconu Alecta“, „Dukula“, „E adăvurat“) ori folosesc comentariul lajuțul de viață pentru a scoate la iveală în forme surprinzătoare de originale, largi generalizări politice și filozofice. Opera în ansamblu ei, desti alcătuită din pleșe care se deosebesc între ele prin diversitatea unghiturilor sub care este privită problema răscolului și prin bogăția de procedee artistice, se înălătrează cititorului ca un întreg unitar, asemenea unui bogat mosaic.

Este specific pentru poezii lui Argezi din „1907“ limbajul sfioristic, încercări de tîburici, ceea ce îndemnă pe cîitor la o lectură repetată și atentă. Dar, oricît de mult al recitului „Petrajele“ postului, nu vîi încerca sentimentele de regret.

